

OPINIE EUTHANASIE

Geef mensen met dementie het recht op een waardig levenseinde

Christel Geerts

Hoogleraar Gerontologie, VUB.

Donderdag 14 april 2022 om 3.25 uur

Dat mensen met (jong)dementie te vroeg uit het leven moeten stappen, is mensonterend, schrijft Christel Geerts.

<p>Therapie met touchscreenschermen voor mensen met dementie. Getty Images</p>

Therapie met touchscreenschermen voor mensen met dementie. © Getty Images

Net voor de paasvakantie moest kijkend Vlaanderen met verbijstering vaststellen hoe Ingrid, een deelnemster aan Restaurant misverstand

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220316_98001027)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220316_98001027)(een programma op Eén waarin mensen met jongdementie een restaurant runnen) met haar volle verstand via euthanasie uit het leven stapte (DS 29 maart)

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220328_97597814). Te vroeg eigenlijk, maar de wet geeft haar geen andere keuze om menswaardig uit het leven te stappen. Wie gediagnosticeerd wordt met (jong)dementie kan volgens de wet alleen via een actueel verzoek, bij volle verstand, euthanasie aanvragen. De schriftelijke wilsverklaring, waarmee je vooraf aangeeft te kiezen voor euthanasie zodra je niet meer wilsbekwaam bent, staat alleen open voor wie in een onomkeerbare coma terechtkomt.

Laat je mening horen, ontdek het debat en de redactie gaat ermee aan de slag.

Euthanasie moet mogelijk zijn voor mensen met (jong)-dementie, ook als ze niet meer wilsbekwaam zijn.

Eens

Oneens

Volgende

Resultaat van het debat

De huidige euthanasiewet verplicht (jong)dementerenden dus om te vroeg uit het leven te stappen en maakt het hen onmogelijk om menswaardig uit het leven te stappen op het moment van hun keuze. Mensen met dementie gaan vaak wekelijks langs bij de dokter om zo accuraat mogelijk te voorspellen wanneer ze niet meer bij hun volle verstand zullen zijn. Zo kunnen ze vlak voor dat moment alsnog hun euthanasie aanvraag indienen. Hoe schrijnend en mensonterend. Door die wet lijden ze nog meer, en moeten ze ook nog eens te vroeg sterven.

‘Een veto van één politieke partij mag zo’n belangrijke verbetering niet tegenhouden’

Nog ironischer is dat de wet wel toestaat om vooraf te bepalen vanaf welk stadium van dementie je medische handelingen zult weigeren. Iemand met dementie kan dus vooraf bepalen dat hij, zodra hij niet meer bij bewustzijn is, geen sondevoeding meer wil krijgen, maar niet dat hij op dat moment euthanasie wil.

Politieke bekrompenheid

Die kafkaïaanse toestanden wilde ik, samen met enkele collega's, al in 2005 de wereld uithelpen via een wetsvoorstel dat de voorafgaande wilsverklaring uitbreidt tot alle vormen van wilsonbekwaamheid door hersenaandoeningen. Zo wordt euthanasie ook mogelijk voor mensen met (jong)dementie of mensen die een hersenbloeding krijgen. Ook wanneer ze niet meer wilsbekwaam zijn. We waren hoopvol om dit wetsvoorstel tot een goed einde te kunnen brengen. Dementie was immers al sinds 1994 erkend als psychische aandoening in de DSM-IV (Diagnostic and Statistical Manual) en er was een maatschappelijk draagvlak: een enquête van de vzw Recht op Waardig Sterven wees uit dat bijna driekwart van de ondervraagden euthanasie met voorafgaande wilsbeschikking mogelijk wou maken in geval van aangetaste hersenfuncties, onherroepelijke verwardheid en dementie. We hadden evenwel buiten de politieke bekrompenheid van sommigen gerekend. Sindsdien zijn er nog diverse initiatieven geweest, zonder succes.

200.000 dementen

Ingrid is niet alleen. Dankzij Restaurant misverstand is er weer aandacht voor die schrijnende problematiek. Dat was ook het geval bij de euthanasie van bekende mensen als Hugo Claus in 2008 en Lily Boeykens, feministe van het eerste uur, in 2005.

Meer dan 200.000 Belgen leiden vandaag aan (jong)dementie. En allemaal worden ze vroeg of laat geconfronteerd met dit hiaat in onze wetgeving. Honderden keren al heb ik die discriminatie moeten uitleggen aan mensen. En Wim Distelmans heeft er bij wijze van spreken zijn levenswerk van gemaakt. Waar wacht men op?

Het draagvlak om deze schrijnende situatie op te lossen was nooit eerder zo groot. Meer dan 81.000 mensen, onder wie politici van verschillende partijen, ondertekenden al de petitie van Distelmans om euthanasie bij dementie mogelijk te maken. En uit recente stemtesten blijkt dat 83 procent van de Vlamingen deze aanpassing van de wetgeving steunt.

Een veto van één politieke partij mag zo'n belangrijke verbetering niet tegenhouden. We hebben de voorbije jaren in Vlaanderen veel verwezenlijkt in de zorg voor mensen met dementie en hun familie.

Denk maar aan de oprichting van de expertisecentra dementie. Kies dan ook voor een absoluut recht op een menswaardig levenseinde voor mensen met (jong)dementie.

Verschenen op donderdag 14 april 2022

LEES MEER

08/04/2022 | WETENSCHAP

Onderzoek naar beste tool om risico op Alzheimer te kennen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220407_97724626)

02/04/2022 | 20 JAAR EUTHANASIEWET

Euthanasie bij psychisch lijden: meer aanvragen, minder hulp

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220330_96071542)

01/04/2022 | EUTHANASIE

Euthanasie blijft gestaag stijgen

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220331_97403198)

29/03/2022 | TELEVISIE

Ingrid uit Restaurant Misverstand overleden

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220328_97597814)

24/03/2022 | AANKLACHT

Slachtoffer verkrachting start vijf jaar later euthanasieprocedure, zoon schrijft open brief

(https://www.standaard.be/cnt/dmf20220323_98004954)

Lees de volledige
krant

(https://markup.standaard.be/extra/static/checkapp/index.html?utm_campaign=digitalekrant&utm_source=standaard&utm_medium=brooklyn-artikels)